

2000 - 2020

SOCIA
OBČIANSKE ZDRUŽENIE

AKO TO VLASTNE ZAČALO...

Prečo nie je v krajskom meste Nitra kvalitné ambulantné sociálne zariadenie pre pomoc rodinám, ktoré sa obetavo starajú o svoje deti s ťažkým zdravotným postihnutím?

Prečo sa integrácia, inklúzia a nezávislý život spájajú stále akosi iba s teóriou a prax je iná?

Takéto otázky veľmi trápili pani PhDr. Evu Lajchovú. Profesiou bola psychologička. Pracovala ako sociálna pracovníčka v Mestskom sociologicko-diagnostickom stredisku Nitra, potom na MsNV Nitra na odbore sociálnych vecí a zdravotníctva a potom v Ústave sociálnej starostlivosti pre mládež s postihnutím Klasov. Bola spoluzakladateľka a externá pracovníčka linky dôvery pri OUNZ Nitra, metodička pre kvalitu na odbore vzdelávania v sociálnej sfére MPSVaR SR, pracovisko Nitra, pedagogička na UKF Nitra, katedra etiky a katedra sociálnych vied.

Všetky tieto pracovné skúsenosti boli hlavne v deväťdesiatych rokoch popretkávané ďalšími aktivitami v oblasti vzdelávania a projektových činností zameraných na kvalitu a inovácie v sociálnych službách, prípravu špecialistov a manažmentu. Absolvovala viacero zahraničných služobných ciest vo Veľkej Británii, Švédsku, Dánsku, Nemecku, Rakúsku, kde nadšená videla v praxi v sociálnych

PhDr. Eva Lajchová

službách to, čo chcela vidieť aj na Slovensku, aj v Nitre.

Vízie o moderných, kvalitných sociálnych službách pre deti s ťažkým postihnutím, plných inovácií, ktoré videla v zahraničí a o ktorých vzdelávala odborných zamestnancov sociálnej oblasti na jednej strane a realita slovenskej praxe, s ktorou bola konfrontovaná celé desaťročia svojho profesionálneho života na strane druhej, vyústili do rozhodnutia, niečo začať konať.

Pohľadala ďalšie spriaznené duše, založili právnickú osobu – občianske združenie, pomenovali ho SOCIA a tak začala jeho cesta.

Evku v roku 2003 zdolala ťažká choroba a preto svoje vízie nestihla realizovať. Zostali však v ľuďoch okolo nej. A oni to nevzdali, ale pokračovali v duchu jej odkazu a vytrvalo sa snažili a dodnes snažia o ciele, o ktorých ona snívala.

ČASOVÝ PREHĽAD VÝVINU NAŠEJ ČINNOSTI

14.3.2000

Občianske združenie SOCIA bolo zaregistrované na MV SR ako právnická osoba v neziskovom sektore. V stanovách sme vyjadrili zámer, poskytovať poradenskú, konzultačnú a preventívnu činnosť v oblasti sociálnej pomoci s možnosťou poskytovania sociálnych služieb.

24.8.2000

MPSVaR SR vydalo združeniu povolenie na vykonávanie sociálnej prevencie a poskytovanie sociálneho poradenstva (zodpovedná osoba bola PhDr. Eva Lajchová).

4.9.2000

Združenie bolo zaregistrované na Krajskom úrade Nitra do Registra právnických osôb poskytujúcich sociálne služby – druh – poskytovanie sociálneho poradenstva a vykonávanie sociálnej prevencie. Od 01.11.2000 začalo túto službu na základe vtedy platného zákona NR SR O sociálnej pomoci č. 195/1998 Z.z. §67 písm. h/bod 3 aj poskytovať.

25.02.2002

Zápis v tomto Registri bol doplnený o ďalší druh služby – poskytovanie starostlivosti v domove sociálnych služieb pre deti s dennou prevádzkou (§ 20 a 22 zákona NR SR č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov).

2003

Agendu Krajského úradu prevzal vzniknutý Nitriansky samosprávny kraj, v ktorom je SOCIA registrovaný poskytovateľ sociálnych služieb, druh – Domov sociálnych služieb pre ťažko zdravotne postihnutých, forma ambulantná, čas neurčitý, kapacita 18, miesto poskytovania Topoľová 6, Nitra. Tento stav trvá dodnes.

AKÉ SLUŽBY SME POSKYTOVALI A POSKYTUJEME

Od 01.11.2000 do 25.02.2002 sme poskytovali sociálne poradenstvo a prevenciu pre rodiny s ťažko zdravotne postihnutým dieťaťom (Dva mesiace v jednej miestnosti v komerčnom nájme v budove Stapringu, rok v budove Remek). V praxi to znamenalo, že matka s dieťaťom prichádzala do nášho centra na pár hodín a tu prebiehala diagnostika a terapie detí, nácviky, zaškoľovanie a supervízia rodičov v oblasti edukácie svojho dieťaťa so špeciálnymi potrebami, workshopy možností sociálnej rehabilitácie dieťaťa a podobne. Odborný výkon realizovali psychologička, špeciálna pedagogička, fyzioterapeutka.

Táto, niečo viac ako rok trvajúca činnosť, jednoznačne identifikovala potrebu rodín mať pre svoje deti komplexnú odbornú celodennú starostlivosť. Preto sme sa rozhodli ponúknuť druh služby v prospech rodiny s dieťaťom s postihnutím.

Prienikom uplatnenia práv aj slobôd opatrovaného aj opatrovateľa bolo rozhodnutie ponúknuť komplexnú starostlivosť v zariadení s ambulantnou formou, teda počas pracovného dňa v bežných pracovných hodinách. Takže od 25.02.2002 sme začali poskytovať sociálne služby v Domove sociálnych služieb pre deti s ťažkým postihnutím.

Ani sme netušili, aká ťažká cesta je pred nami...

Cieľom bolo:

- aby sa opatrojúci člen rodiny mohol venovať bežnému občianskemu a spoločenskému životu a nestal sa multiodborníkom na všetko, čo dieťa potrebuje a to 24 hodín denne,
- aby dieťa so špeciálnymi potrebami malo naplnené právo vyrastať v rodinnom prostredí v atmosfére láskypľnej starostlivosti a porozumenia.

DOSTALI SME PRIESTORY, ALE AKÉ?

Od 01.01.2002 sme dostali priestory v nefunkčnej, vypratanej, zatekajúcej hospodárskej budove v areáli MŠ Topoľová 6, s kolabujúcimi inžinierskymi sieťami. Bolo nám ľúto, že opäť rodičia detí museli vysúkať rukávy, ale keďže sme boli presvedčení, že myšlienka má zmysel, šli sme do toho. Vykonali sme základné opravy nevyhnutné na povolenie prevádzky za cca 7 400 eur s podporou viacerých dobrovoľníkov.

V roku 2003 sa majiteľom budovy stal MSÚ Nitra a dal nám budovu do výpožičky na 15 rokov bezodplatne. Na základe tohto ústretového kroku zo strany mesta sme v rokoch 2004 a 2005 získali v úspešnej projektovej činnosti prostriedky na rozsiahlu rekonštrukciu zaisťujúcu potrebný hygienický štandard a celkovú bezpečnosť – výmena okien a dverí, zateplenie fasády, výstavba strechy, rekonštrukcia elektroinštalácie, drobné stavebné úpravy, dlažby, podlahy, kúpeľne...).

Spolu sa investovalo ďalších 86 580 eur a množstvo neevidovaných hodín práce dobrovoľníkov.

Ak by ste chceli vidieť zmenu, nech sa páči....

REKONŠTRUKCIA EXTERIÉRU

PRED

PO

REKONŠTRUKCIA INTERIÉRU

HLAVNÁ HERŇA

PRED

PO

VSTUP DO ZARIADENIA

PRED

PO

EDUKAČNÁ TRIEDA

PRED

PO

NEZMENILI SME IBA BUDOVU

V roku 2005 bola už budova zariadenia sociálnych služieb slušne zrekonštruovaná, ale pred nami bola obrovská hora práce súvisiaca s kvalitou poskytovanej služby. S Evkou sme sa už viac ako dva roky nemohli poradiť. Začiatky našej cesty za kvalitou boli neisté, rozpačité, krôčiky boli drobné. Postupne sa pripravoval zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z., ktorý nahradil predtým platný zákon o sociálnej pomoci a do praxe vstúpil od 01.01.2009. Priniesol mnoho nového a vytýčil aj konkrétne podmienky kvality, ktoré sú pre poskytovateľa sociálnych služieb záväzné (v neskorších novelách boli upravované).

Proces kvalitatívnych zmien u nás začal od roku 2004 vzdelávaním zamestnancov. Niektorí si dopĺňali vzdelanie, aby plnili potrebné kvalifikačné predpoklady. Bolo to obdobie veľmi skromného financovania neverejných poskytovateľov sociálnych služieb zo strany samosprávy, takže nebolo čím zaplatiť vzdelaných odborníkov, aj keď na trhu práce boli k dispozícii. Všetom sme sa snažili riešiť túto situáciu, napríklad aj tak, že sme odborníkov mali na dohodu na pár hodín týždenne. To však nebolo to, čo sme si pod kvalitou predstavovali.

Istá zmena dobrým smerom nastala v roku 2012, keď od septembra v našom zariadení začala fungovať alokovaná trieda Spojenej špeciálnej školy Červeňova, Nitra, vyučovací variant C. Takže každý deň v našom zariadení bol špeciálny pedagóg pre deti vo veku povinnej školskej dochádzky. Znamenalo to, že aj tí, ktorí mali dovtedy oslobodenie od dochádzania do školy a v praxi nemali žiadne špeciálne vzdelávanie zo strany škôl, mohli v našom zariadení od toho roku dostávať vzdelávanie zo strany ŠŠŠI Červeňova Nitra.

V roku 2018 začalo financovať poskytovateľov sociálnych služieb okrem samosprávnych krajov aj MPSVaR SR, konkrétne mzdy odborných zamestnancov. Od toho času sa stalo reálnym, aby zamestnanci DSS SOCIA boli kvalifikovaní odborníci, ktorí ako tím môžu plniť kritériá kvality poskytovanej služby podľa zákona o sociálnych službách.

VYTVORILI SME ODBORNÝ TÍM

Kapacita zariadenia poskytujúceho ambulantné sociálne služby pre ťažko zdravotne postihnutých v DSS je 18 klientov. Môžu byť od troch rokov. Na tento počet klientov nadväzuje nevyhnutný minimálny počet osem odborných zamestnancov, tvoriacich multidisciplinárny tím. Vychádzame pri tom z našej praxe v práci s klientmi – pri zachovaní individuálneho prístupu k veľmi rozmanitým potrebám a veku klientov, nie je možné udržať kvalitu s menším počtom odborných zamestnancov.

V roku 2020 náš multidisciplinárny tím vyzerá takto :

- sociálna pracovníčka
- inštruktorka sociálnej rehabilitácie
- vychovávateľka – špeciálna pedagogička
- fyzioterapeutka
- 4 opatrovateľky

Chceme, aby naše metódy práce išli ruka v ruku s novými poznatkami, preto dávame dôraz na ďalšie vzdelávanie zamestnancov. Podarilo sa nám získať peniaze z projektov na vzdelávanie a preto máme ľudí, ktorí absolvovali kurzy:

- Bobath koncept
- Bazálna stimulácia
- Snoezelen
- Handle

Teraz sme v období, keď absolventi jednotlivých kurzov opakovaným zaškoľovaním všetkých ostatných vytvárajú spoločný systém práce celého tímu.

NAŠA DNEŠNÁ PRÁCA

Bobath koncept

Ide o terapiu so zameraním na riešenie problémov jednotlivca s obmedzenou schopnosťou plnohodnotne participovať na každodennom živote v dôsledku narušenia motorických, senzorických, perцепčných a kognitívnych funkcií plynúcich z poruchy CNS. Certifikovaný zamestnanec školí personál k individuálnemu prístupu podľa potrieb klienta.

Bazálna stimulácia

Koncept bazálnej stimulácie sa vracia do raného ontogenetického vývinu. Využíva techniky somatickej, vestibulárnej a vibračnej stimulácie. Je vhodný pre osoby s ťažkými zmenami v oblasti zmyslového vnímania, hybnosti a komunikácie.

Snoezelen

Metóda, ktorá sa realizuje v príjemnom prostredí svetelných a zvukových podnetov, vôní a pohybov. Cieľom je podpora osobnosti klienta, redukcia stresu a stereotypov, relaxácia alebo na druhej strane stimulácia a aktivizácia.

Na obrázku: zmyslová stimulácia – optická vlákna, hudba, vôňa

Handle prístup

Je to holistický prístup k neurovývoju a efektívite učenia. Ide o jemnú rešpektujúcu terapiu, ktorá prostredníctvom pohybu a interakcie pomáha zlepšiť funkcie nervového systému a proces učenia. Aktivity: tepanie na tvár/hlavu, bláznivá slamka, masáž, práca s prstami,

Na obrázku: ukážka aktivity s názvom fúkanie

Motomed

Certifikovaný prístroj riadený počítačovým programom využívame na precvičovanie pohybu horných alebo dolných končatín. Dosahuje sa tak uvoľňovanie spastických kŕčov a umožňuje aktívny, pasívny pohyb, alebo pohyb s dopomocou.

Oxygenoterapia

Pre jednotlivých klientov používame kvalitný kyslíkový koncentrátor s ionizátorom v hodinových intervaloch. Zvýšený prísun kyslíka priaznivo ovplyvňuje poruchy spánku, koncentrácie, krvného tlaku, nechutenstvo a mnoho ďalších.

NAŠE POSLANIE

Naším poslaním je poskytovať sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia detí a mladých dospelých v zariadení pre FO odkázané na pomoc inej FO (DSS) a to ambulantnou formou služby.

Osobitosti poslania

Poskytovaním sociálnej pomoci pre špecifikovanú skupinu klientov v našom zariadení chceme:

- podporiť zotrvanie klienta – dieťaťa s ŤZP vo svojej vlastnej rodine,
- podporiť zotrvanie rodičov detí s ŤZP v pracovnom procese a bežnom živote,
- podporiť rast samostatnosti a kvality života klientov.

NAŠE HODNOTY

- individuálny partnerský prístup ku klientovi a jeho rodine,
- sústavné vzdelávanie a uplatňovanie odborných poznatkov v práci,
- transdisciplinárny postup práce s klientom.

NAŠA VÍZIA

Poskytovať ambulantné sociálne služby pre deti aj pre mladých dospelých s ŤZP:

- v modernom zariadení (v zmysle vybavenia pomôckami a prístrojmi, dizajnu, prírodného exteriéru),
- vo väčších priestoroch s možnosťou zriadiť samostatnú miestnosť pre Snoezelen, aktivačnú aj relaxačnú, pre LTV, samostatne pre oddych a pre aktivity, pre edukáciu a výchovu,
- s dobre vzdelaným a plne kompetentným personálom s vysokou kultúrou práce,
- práca s klientom podľa Bobath konceptu, transdisciplinárny prístup,
- pre väčší počet klientov s dlhšou dobou prevádzky.

Strategické ciele v horizonte 0-3 roky

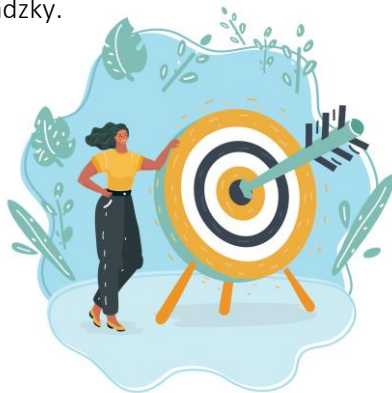
- Ďalšie vzdelávanie odborných zamestnancov v oblastiach špeciálnych terapií a prístupov.
- Posilňovanie transdisciplinárneho princípu práce v prospech prijímateľa.
- Uplatňovanie etického kódexu zamestnanca ako záväznej normy.
- Hľadanie nových priestorov pre zariadenie sociálnych služieb.

Strategické ciele v horizonte 4-5 rokov

- Sťahovanie zariadenia do nových priestorov alebo vybudovanie druhej prevádzky.
- Vybudovanie miestností snoezelen na relax aj aktivizáciu.

Ciele v horizonte 6-10 rokov

- Zvyšovanie počtu klientov a úmerne aj odborných zamestnancov.
- Práca s klientom výlučne podľa Bobath konceptu.

POĎAKOVANIE

Počas dvadsiatich rokov našej činnosti sa veľmi veľa ľudí namáhalo, aby prispeli k naplneniu jedného zo základných práv dieťaťa – zostať vo svojej rodine, v atmosfére prijatia, porozumenia, lásky a to bez ohľadu na ich zdravotný stav. Bola to pomoc priamou prácou, podnetmi, finančná pomoc, poskytnutie priestorov atď.

Vďaka patrí :

- tím ktorí myšlienku naštartovali od roku 2000: PhDr. Eva Lajchová a jej zakladajúci tím,
- tím, ktorí ju v začiatkoch podporili svojou prácou a financiami od roku 2002. Dobrovoľníci, rodičia klientov (Molnárovci, Jakubíkovci,...), Ing. Hulák, Ing. Horváth, Mária Vargová, Ing. Barto, Ing. Juhás Miloš,
- tím ktorí nám poskytli priestory: Mesto Nitra, a pomohli ich zrekonštruovať: MPSVaR SR, Nadácia Socia,
- tím, ktorí pomohli prekonať vážnu finančnú krízu ohrozujúcu prevádzku v rokoch 2006-2008: Doc. Ing. Jozef Dvonč, CSC., Nitrianska nadácia DIEŤA, obec Bádice,
- tím, ktorí finančne pomohli nakúpiť rehabilitačné pomôcky a prístroje: Hodina deťom, Úrad vlády SR, Občianske združenie Deti Dunaja, Nitrianska komunitná nadácia, SEPS, a.s., Jozef Hora, Nadácia SPP, Nadácia EPH, Rotary klub Nitra Harmony,
- tím, ktorí financovali ďalšie vzdelávanie zamestnancov: KPMG, Slovensko, s.r.o., Nadácia SPP, Nitrianska komunitná nadácia, Nadácia VÚB,
- dlhému zoznamu priaznivcov, ktorí nám celé roky asigujú 2% z dane.

SOCIA

občianske združenie
štatutárne zástupkyne:
Mgr. Andrea Juhášová, PhD.
Mgr. Iveta Juhášová

Topoľová 6, 949 01 Nitra
Tel: 037/6575 145
Email: socia@socianitra.sk
www.socianitra.sk